

Stichting Participe Projecten

te Alphen aan den Rijn

Jaarrapport 2016

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 31 maart 2017

INHOUDSOPGAVE

Pagina

Bestuursverslag 2016	2
Verslag Raad van Toezicht	4
Jaarrekening 2016	
Balans per 31 december 2016	7
Staat van baten en lasten over 2016	9
Kasstroomoverzicht over 2016	10
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	11
Toelichting op de balans per 31 december 2016	16
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	23
Overige toelichtingen	28
Overige gegevens	
Statutaire regeling resultaatbestemming	31
Resultaatbestemming	31
Nevenvestigingen	31
Controleverklaring	33

Bestuursverslag 2016 Participe Projecten

Samenstelling van het bestuur:

De heer W. Draaisma is bestuurder van de stichting Participe Projecten.

Activiteiten

Veens

Het jaar 2016 was het derde jaar van werkzaamheden in Veenendaal (Veens). Participe Projecten werkt in dit samenwerkingsverband als onderaannemer van Vitras CMD, samen met Kwintes en Abrona. Veens geeft uitvoering aan het brede welzijnswerk in Veenendaal en werkt daarbij in multidisciplinaire wijkteams. Deze opdracht wordt verlengd voor 2018 en 2019. Daarnaast is voor 2017 in de vorm van offertes een uitbreiding van inzet aangevraagd (denk aan vrijwilligersondersteuning en jongerenwerk), terwijl daarnaast de bestaande opdracht met minder middelen moet worden uitgevoerd vanaf 2017.

AanZ

In Amstelveen werd voor het derde jaar AanZ uitgevoerd. Participe Projecten is in AanZ samen met Vita Amstelland hoofdaannemer. AanZ voert in Amstelveen het welzijnswerk in de wijkcentra uit. Deze opdracht loopt tot eind 2017 en in dat jaar zal Participe Projecten aansturen op verlenging van de opdracht. Aan de buurthuizen is hard gewerkt. De Bolder wordt opgeleverd in 2017. In 2016 werd het vernieuwde Westend heropend.

AanZ is sinds juli 2016 overgegaan van Participe Projecten naar Vita Amstelland en maakt daarom ook deel uit van de jaarrekening van Vita.

Driemaster

Driemaster is de naam van het samenwerkingsverband in Kaag en Braassem, waar Participe Projecten samen met Kwadraad en WIJdeZorg hulpverlening, zorg en welzijn verbindt. Participe is penvoerder van de Driemaster. De werkzaamheden zijn verlengd voor 2017 en 2018 via een onderhandse aanbesteding, en uitgebreid met begeleiding van statushouders en jongeren.

Amsterdam

In 2016 is Participe vanaf 1 januari gestart met de uitvoering van het project Taal oefenplekken. Dit project eindigt in juli 2017. Daarnaast is Participe sinds oktober gestart met de uitvoering van Zij-aan-Zij Vooruit! specifiek gericht op vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook dit is een kortlopend project tot oktober 2017.

Renkum voor Elkaar

Na een traject van bestuurlijk aanbesteden in het voorjaar van 2016 is Participe na de zomer gestart als projectleider van de netwerkorganisatie Renkum voor Elkaar. Vanuit een coördinerende functie faciliteert Participe Projecten de onderlinge samenwerking in inrichting van de prestaties. Deze uitvoering loopt tot eind 2017.

Nieuwkoop

In Nieuwkoop is Participe gestart met de maatschappelijke begeleiding van statushouders.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 31 maart 2017

Bedrijfsvoering

Het Servicebureau , dat onder Participe Holding valt, levert een goede dienstverlening voor een goede prijs aan Participe Projecten. Mede daardoor slaagt Participe Projecten erin de complexe samenwerkingsverbanden en werkvormen tot goede resultaten te brengen.

Sinds 2016 heeft de afdeling Facilitaire Zaken van het Servicebureau op een goede manier de complexe administratie rondom het beheer van de buurthuizen in Amstelveen en Veenendaal onder haar hoede genomen.

Financiën

Doordat we in 2016 een deel van de gereserveerde middelen hebben besteed aan aanbestedingen (Amersfoort, Renkum en Amsterdam) en doordat de projecten financieel goed zijn afgesloten, sluiten we 2016 af met een bescheiden winst.

Risicomanagement

Risicomanagement is een continu proces. In het verslagjaar is specifiek aandacht besteed aan het risicomanagement, door het uitwerken van de risicoanalyse op basis van het herijkte risicomanagement. Daarin komt naast het doorzetten van de ingezette acties ten aanzien van verbeteringen Planning en Control binnen de verschillende projecten ook aandacht voor de risicobeheersing rondom imago als belangrijk onderdeel van het risicomanagement binnen Participe Projecten naar voren.

Bij Participe Projecten spelen daarnaast specifieke risico's rondom personeel, betreffende vaste aanstellingen nadat een project de grens van twee jaar overschrijdt. In bijvoorbeeld Veens en AanZ hebben een aantal tijdelijke medewerkers in 2016 een vaste aanstelling gekregen. Er wordt daarbij altijd rekening gehouden met de risico's en de relatie met het eigen vermogen.

Vooruitblik 2017 en verder

Wij zijn trots dat wij met Participe Projecten vooraan lopen in de vernieuwing van de Wmo en ook in 2016 weer mooie nieuwe projecten hebben kunnen opstarten. Voor een beheerste groei van Participe Projecten is het goed functionerende Servicebureau van cruciaal belang.

Participe Projecten beoogt een beheerste groei in 2017 en zal daartoe weloverwogen deelnemen aan aanbestedingen. Daarmee blijft er een inspanning op acquisitie. De huidige projecten in Amsterdam zullen tot een einde komen, maar er wordt op ingezet in die stad nieuwe werkzaamheden te verwerven. We hebben daarnaast in 2016 een groei gezien in de werkzaamheden rond vluchtelingenbegeleiding en individuele Wmo en ook daarop zal verder worden ingezet.

Daarnaast start in Aalsmeer per 1 januari 2017 vanuit Participe Projecten een buurtverbinder, na een offertetraject in 2016. Dit betreft werkzaamheden op het gebied van opbouwwerk.

De diversiteit van samenwerkingsverbanden waarin Participe Projecten deelneemt, kenmerkt de positionering van Participe Projecten als verbindende partij tussen zorg en welzijn. Vanuit onze kernwaarden ondernemend en betrokken, zien wij de toekomst vol vertrouwen tegemoet.

Willem Draaisma
Bestuurder Participe Projecten

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 31 maart 2017

Verslag Raad van Toezicht Participe Projecten 2016

Algemeen

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene zaken van stichting Participe Projecten. De Raad van Toezicht functioneert als adviseur en klankbord van de bestuurder bij de vervulling van zijn taak in het belang van de cliënten van de stichting en haar medewerkers.

Het profiel van de leden van de Raad van Toezicht kenmerkt zich door een brede maatschappelijke ervaring. De individuele leden zijn in staat gebleken om vanuit hun achtergronden en beroepsmatige ervaring een concrete bijdrage te leveren aan het houden van toezicht en advisering van de bestuurder.

Samenstelling

Op 31 december 2016 was de samenstelling van de Raad van Toezicht als volgt:

De heer C. de Best (voorzitter en lid remuneratiecommissie)

Mevrouw C. Aponno-Kootstra (vicevoorzitter)

De heer A.J.P. van Holsteijn (tevens lid commissie personeelsvertegenwoordiging)

De heer F.A.M. Ponsioen (tevens lid auditcommissie)

Mevrouw D.M.C.M. van Ravesteyn (tevens lid remuneratiecommissie)

De heer A.W.J. Ros (tevens lid auditcommissie)

Overleg

In 2016 hebben vier reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht plaatsgevonden. Daarnaast zijn er diverse vergaderingen gehouden over specifieke actuele onderwerpen, zowel door de Raad van Toezicht als geheel, als door de afzonderlijke commissies.

Informatie

De leden van de raad van Toezicht hebben in 2016 alle relevante publicaties en voorstellen van de bestuurder ontvangen. Op basis hiervan kon naar mening van de Raad van Toezicht adequaat toezicht worden uitgeoefend evenals adviezen worden verstrekt.

Evaluaties

Eind 2016 heeft de Raad van Toezicht de evaluatie van haar eigen functioneren ingepland; deze zal begin 2017 plaatshebben.

Eind 2016 is door de remuneratiecommissie van de Raad van Toezicht het functioneren van de bestuurder geëvalueerd. De overige leden van de Raad van Toezicht zijn hierover naderhand geïnformeerd.

Belangrijkste ingebrachte onderwerpen

De belangrijkste onderwerpen die door de bestuurder zijn ingebracht betreffende Participe Projecten en door de Raad van Toezicht zijn besproken betreffen de diverse samenwerkingsverbanden en alle in ins en outs die daarbij spelen. Daarnaast zijn de aanbestedingen waaraan Participe Projecten heeft meegedaan in 2016 veelvuldig onderwerp van gesprek geweest.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 31 maart 2017

Jaarcijfers en jaar controle 2016

Door de leden van de auditcommissie, onderdeel van de Raad van Toezicht, zijn de jaarcijfers en accountantscontrole met de externe accountant besproken.

De door de externe accountant gedane aanbevelingen kan de auditcommissie volledig onderschrijven.

De bestuurder werd verzocht deze aanbevelingen ter uitvoering te nemen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 31 maart 2017

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na bestemming van het resultaat)

ACTIVA

in euro's

	31-12-2016	31-12-2015
Materiële vaste activa		
Verbouwingen en inrichting	3.411	6.972
Inventaris en apparatuur	19.025	32.167
Automatisering	12.921	20.351
Vervoermiddelen	6.926	13.852
	42.283	73.342
Vlottende Activa		
Handelsdebiteuren	71.496	217.966
Vorderingen op groepsmaatschappijen	32.117	-
Vorderingen op verbonden partijen	-	16.020
Nog te ontvangen subsidies	624.032	358.262
Overige vorderingen en overlopende activa	66.187	82.970
	793.832	675.218
Liquide Middelen	786.807	279.848
TOTAAL ACTIVA	1.622.922	1.028.408

PASSIVA

in euro's

	31-12-2016	31-12-2015
Eigen vermogen		
Algemene reserve	85.199	142.104
Bestemmingsreserve	60.000	-
	145.199	142.104
Kortlopende schulden		
Crediteuren	200.144	256.222
Schulden aan groepsmaatschappijen	57.917	168.699
Schulden aan verbonden partijen	124.762	29.558
Belastingen en premies sociale verzekeringen	85.590	110.444
Vooruitontvangen subsidies	698.576	126.646
Overige schulden en overlopende passiva	310.734	194.735
	1.477.723	886.304
 TOTAAL PASSIVA	 1.622.922	 1.028.408

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

	Begroting 2016	Realisatie 2016	Realisatie 2015
		€	€
BATEN			
Subsidies	3.460.316	4.260.811	4.734.402
Overige opbrengsten	168.680	1.235.374	1.044.933
TOTAAL BATEN	3.628.996	5.496.185	5.779.335
LASTEN			
Personeelskosten	1.199.832	2.282.160	2.469.434
Afschrijvingen	-	34.078	30.697
Overige bedrijfskosten	2.416.899	3.173.024	3.152.419
TOTAAL LASTEN	3.616.731	5.489.262	5.652.550
BEDRIJFSRESULTAAT	12.265	6.923	126.785
Rentelasten / (rentebaten)	-	-3.828	-599
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	12.265	3.095	126.186
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-	-	-
RESULTAAT BOEKJAAR	12.265	3.095	126.186
RESULTAATBESTEMMING			
Toevoegen aan de algemene reserve		3.095	126.186

KASSTROOMOVERZICHT 2016

in euro's

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Bedrijfsresultaat</i>	6.923	126.785
Afschrijvingen	34.078	30.697
Afname/toename werkkapitaal:		
- Voorraad	-	16.128
- Debiteuren	146.470	207.345-
- Vorderingen op groepsmaatschappijen	32.117-	-
- Vorderingen op groepsmaatschappijen	16.020	
- Nog te ontvangen subsidies	265.770-	116.035-
- Overige vorderingen en overlopende activa	16.783	474.546
- Crediteuren	56.078-	159.321
- Schulden aan groepsmaatschappijen	110.782-	354.874-
- Schulden aan verbonden partijen	95.204	-
- Belastingen en premies sociale verzekeringen	24.854-	43.568
- Vooruitontvangen subsidies	571.930	70.650-
- Overige schulden	115.999	411.564-
<i>Totaal mutatie werkkapitaal</i>	472.805	466.905-
Financiële baten en lasten	3.828-	599-
Netto kasstroom (operationele activiteiten)	509.978	310.022-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	3.019-	15.198-
Netto kasstroom (investeringsactiviteiten)	3.019-	15.198-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Waardeverandering overige vorderingen	-	-
Netto kasstroom (financieringsactiviteiten)	-	-
Mutatie geldmiddelen	506.959	325.220-
Beginstand liquide middelen per 1 januari	279.848	605.068
Eindstand liquide middelen per 31 december	786.807	279.848
Mutatie boekjaar	506.959	325.220-

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Participe Projecten is statutair (en feitelijk) gevestigd te Alphen aan den Rijn.

De activiteiten van Stichting Participe Projecten te Alphen aan den Rijn bestaan uit het uitvoeren van activiteiten voortvloeiende uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) ten behoeve van diverse gemeenten in Nederland. Deze activiteiten omvatten collectieve WMO-verstrekkingen en het accommodatiebeheer van verschillende objecten.

De activiteiten vinden doorgaans plaats in coalitievorming met partners, waarbij de stichting optreedt als onderaannemer of penvoerder.

Stichting Participe Projecten maakt onderdeel uit van een groepsverhouding met de volgende entiteiten:

- Stichting Participe Holding te Alphen aan den Rijn.
- Stichting Participe Delft te Delft.
- Stichting Vita Amstelland.
- Participe Advies B.V.

Verbonden rechtspersonen

Stichting Participe Projecten heeft de volgende verbonden stichting die niet in de consolidatie betrokken is:

- Stichting Participe Alphen te Alphen aan den Rijn.

De transacties van betekenis die Participe Projecten met verbonden partijen is aangegaan hebben onder normale marktvoorwaarden plaatsgevonden.

Stichting Participe Projecten kent verder geen verbonden partijen.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Bij de opstelling van de jaarrekening zijn de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 – Organisaties-zonder-winststreven gevolgd, waarbij voorrang is verleend aan de specifieke wet-en regelgeving en subsidievoorschriften vereist door subsidiegevers.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde.

Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Activa en passiva

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs-, vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingprijs.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin deze schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op onderhanden projecten en vooruitbetalingen wordt niet afgeschreven.

Voor de investeringen welke zijn gepleegd door Stichting Participe Projecten worden onderstaande afschrijvingstermijnen aangehouden:

- Verbouwingen en installaties	5 - 10 jaar
- Inventaris	5 - 10 jaar
- Apparatuur	4 - 5 jaar
- Automatisering	4 - 5 jaar
- Vervoermiddelen	2 - 5 jaar

Voorzover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. Een voorziening wordt getroffen op grond van verwachte oninbaarheid. De omvang van de voorziening is bepaald op basis van de statische methode.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Over de liquide middelen kan, tenzij anders vermeld, vrij worden beschikt.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

De rechten en verplichtingen uit hoofde van meerjarige financiële contracten, zoals huurcontracten, operationele leasecontracten en dergelijke worden niet in de balans geactiveerd en gepasseerd. De lasten die hieruit voortvloeien worden onder de bedrijfslasten verantwoord.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en de kosten en andere lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Opbrengsten

Subsidiebaten

De baten zijn voor wat betreft subsidies of daarmee gelijk te stellen middelen berekend aan de hand van de voorschriften voor de bekostiging/subsidiëring.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten zijn gebaseerd op het gefactureerde of doorberekende bedrag voor geleverde goederen en diensten onder aftrek van omzetbelasting en kortingen.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financieel resultaat

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rentebaten en -lasten en soortgelijke baten en lasten.

Pensioenen

Pensioenregeling

Stichting Participe Projecten heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Participe Projecten.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Participe Projecten betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 1 januari 2015 gelden er nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. Het is een gemiddelde van de laatste twaalf maanden actuele dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Per december 2016 bedraagt de dekkingsgraad 90,1% (bron:www.pfzw.nl). Op 31 december 2023 moet de dekkingsgraad minimaal 123% zijn. Het pensioenfonds verwacht hier aan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Participe Projecten heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	Verbouwingen en inrichting	Inventaris / apparatuur	Automatisering	Vervoer	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Stand per 1 januari</i>					
Aanschafwaarde	14.043	63.954	27.031	27.703	132.731
Cumulatieve afschrijvingen	7.071	31.787	6.680	13.851	59.389
Boekwaarde per 1 januari	6.972	32.167	20.351	13.852	73.342
<i>Mutaties in het boekjaar</i>					
Investerings	-	3.019	-	-	3.019
Afschrijvingen	3.561	16.161	7.430	6.926	34.078
	-3.561	-13.142	-7.430	-6.926	-31.059
Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in het boekjaar	-3.561	-13.142	-7.430	-6.926	-31.059
<i>Stand per 31 december</i>					
Aanschafwaarde	14.043	66.973	27.031	27.703	135.750
Cumulatieve afschrijvingen	10.632	47.948	14.110	20.777	93.467
Boekwaarde per 31 december	3.411	19.025	12.921	6.926	42.283

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Handelsdebiteuren		
Handelsdebiteuren	94.293	245.423
Af: voorziening dubieuze debiteuren	<u>-22.797</u>	<u>-27.457</u>
	<u>71.496</u>	<u>217.966</u>
Vorderingen op groepsmaatschappijen		
Stichting Vita Amstelland	<u>32.117</u>	<u>-</u>
	<u>32.117</u>	<u>-</u>
Vorderingen op verbonden partijen		
Stichting Participe Alphen aan den Rijn	<u>-</u>	<u>16.020</u>
	<u>-</u>	<u>16.020</u>
Nog te ontvangen subsidies		
Nog te ontvangen subsidies gemeente Kaag & Braassem	60.000	41.000
Nog te ontvangen subsidies Veenz	530.523	233.311
Nog te ontvangen subsidies gemeente Rotterdam Centrum en Delfshaven	-	83.951
Nog te ontvangen subsidies AanZ (via stichting Vita Amstelland)	<u>33.509</u>	<u>-</u>
	<u>624.032</u>	<u>358.262</u>

Toelichting

De toename van de nog te ontvangen subsidie Veens wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2016 de afwikkeling van de door Stichting Participe Projecten verzorgde mantelzorgcomplimentjes (€ 193K) in de vordering is inbegrepen.

Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te factureren bedragen	23.614	-
Vooruitbetaalde bedragen	337	-
Voorschotten	594	3.697
Overige	<u>41.642</u>	<u>79.273</u>
	<u>66.187</u>	<u>82.970</u>

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Liquide middelen		
Bank	756.246	258.596
Kas	22.186	19.072
Kruisposten	<u>8.375</u>	<u>2.180</u>
	<u>786.807</u>	<u>279.848</u>

Toelichting

De liquide middelen zijn direct opeisbaar en staan ter vrije beschikking.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene reserve	85.199	142.104
Bestemmingsreserve	60.000	-
	145.199	142.104

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	142.104	15.918
Resultaat boekjaar	3.095	126.186
	145.199	142.104
Onttrekking: bestemmingsreserve	60.000-	-
Stand per 31 december	85.199	142.104

Het verloop van de bestemmingsreserve acquisitie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	-	-
Toevoeging	60.000	-
Onttrekking	-	-
Stand per 31 december	60.000	-

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Crediteuren		
	<u>200.144</u>	<u>256.222</u>
	<u><u>200.144</u></u>	<u><u>256.222</u></u>
 Schulden aan groepsmaatschappijen		
Stichting Participe Delft	4.004	24.157
Stichting Participe Holding	51.342	144.542
Participe Advies BV	2.571	-
	<u>57.917</u>	<u>168.699</u>
 Schulden aan verbonden partijen		
Stichting Participe Alphen aan den Rijn	<u>124.762</u>	<u>29.558</u>
	<u><u>124.762</u></u>	<u><u>29.558</u></u>
 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	11.936	-
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	73.654	97.649
Pensioenen	-	12.795
	<u>85.590</u>	<u>110.444</u>
 Subsidies		
Vooruitontvangen subsidies	613.346	-
Nog te besteden subsidies	<u>85.230</u>	<u>126.646</u>
	<u><u>698.576</u></u>	<u><u>126.646</u></u>

Toelichting

De vooruitontvangen subsidies betreffen termijnbetalingen die van de gemeente Kaag & Braassem zijn ontvangen ter uitvoering van afgesproken werkzaamheden ten behoeve van het project Driemaster.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

Overige schulden en overlopende passiva

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Reservering vakantiegeld en -dagen	90.282	112.289
Reservering loopbaanbudget	17.870	8.806
Netto lonen	1.134	-
Overige	<u>201.448</u>	<u>73.640</u>
	<u>310.734</u>	<u>194.735</u>

Toelichting

In 2016 is voor werknemers het Individueel Keuzebudget geïntroduceerd. Dit heeft mede tot gevolg dat het vakantiegeld tot en met december 2016 al in 2016 aan de werknemers is uitgekeerd.

**NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN EN VOORWAARDELIJKE ACTIVA
EN VERPLICHTINGEN**

Fiscale eenheid

Stichting Participe Projecten maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en is om die reden hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld betreffende de omzetbelasting van de fiscale eenheid als geheel.

Garanties

Per ultimo 2016 heeft Stichting Participe Projecten geen lopende garanties.

Verplichtingen op grond van langlopende lease-, huur- en onderhoudscontracten

Huurovereenkomsten

Stichting Participe Projecten huurt verschillende accommodaties van diverse verhuurders. De huurverplichting is nader onder te verdelen:

- Totale verplichting looptijd korter dan één jaar: € 323.601
- Totale verplichting looptijd tussen één en vijf jaar: nihil

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

BATEN

Subsidiebaten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Collectieve voorzieningen	4.260.811	4.734.402
	<u>4.260.811</u>	<u>4.734.402</u>

Overige opbrengsten

Verhuuropbrengsten	324.585	331.666
Baropbrengsten	364.609	333.139
Deelnemersbijdragen	290.984	91.733
Overige baten	255.196	288.395
	<u>1.235.374</u>	<u>1.044.933</u>

Toelichting

De toename ten opzichte 2015 wordt grotendeels verklaard door te toename van de activiteitenopbrengsten, welke onder deelnemersbijdragen verantwoord worden. Het gaat dan specifiek om de opbrengsten van de taal oefenplekken, de bijdrage van derden in acquisitiekosten en de extra bijdrage van de gemeente Veenendaal voor mantelzorgwaardering in het project Veens.

LASTEN

Personeelskosten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	1.753.355	1.839.198
Sociale lasten	253.312	293.597
Overige personeelskosten	275.493	336.639
	<u>2.282.160</u>	<u>2.469.434</u>
<i>Lonen en salarissen</i>		
Bruto lonen	802.332	984.674
Vakantierecht	-	185.908
Individueel keuzebudget	128.733	-
	<u>931.065</u>	<u>1.170.582</u>
Doorbelaste personeelskosten	822.290	668.616
	<u>1.753.355</u>	<u>1.839.198</u>

Toelichting

De daling van de brutolonen hangt samen met de daling van het aantal personeelsleden (in fte).

In 2016 is voor werknemers het Individuele Keuzebudget geïntroduceerd. Het vakantierecht en de eindejaarsuitkering is hierin opgegaan.

Binnen de doorbelaste personeelskosten wordt €278K aan via de fee toegerekende inzet verantwoordt. In 2015 is €297K aan personeelslasten toegerekend via de fee.

Personeelsleden

Bij de vennootschap was in 2016 gemiddeld 20,9 FTE (FTE op basis van SV-dagen) in dienst van de stichting (2015: 25,6 FTE).

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>Sociale lasten</i>		
Pensioenpremie	94.852	107.283
Premies bedrijfsvereniging	158.460	186.314
	<u>253.312</u>	<u>293.597</u>

Overige personeelskosten

Uitzendkrachten	182.436	222.253
Kosten stagiaires en vrijwilligers	11.909	11.237
Reiskostenvergoeding	35.322	30.778
Arbokosten	669	965
Studie- en opleidingskosten	24.870	39.146
Loopbaanbudget	13.131	9.267
Kosten werving en selectie	-	603
Overige personeelskosten	7.156	22.390
	<hr style="border-top: 1px solid black;"/>	<hr style="border-top: 1px solid black;"/>
	275.493	336.639
	<hr style="border-top: 3px double black;"/>	<hr style="border-top: 3px double black;"/>

Afschrijvingen

Verbouwingen en inrichting	3.561	3.560
Inventaris en apparatuur	16.161	15.957
Automatisering	7.430	4.255
Vervoermiddelen	6.926	6.925
	<hr style="border-top: 1px solid black;"/>	<hr style="border-top: 1px solid black;"/>
	34.078	30.697
	<hr style="border-top: 3px double black;"/>	<hr style="border-top: 3px double black;"/>

Overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten	700.572	855.371
Kantoorkosten	149.653	46.180
Activiteitenkosten	1.994.435	2.058.249
Verkoopkosten	27.653	32.122
Algemene kosten	300.711	160.497
	<hr style="border-top: 1px solid black;"/>	<hr style="border-top: 1px solid black;"/>
	3.173.024	3.152.419
	<hr style="border-top: 3px double black;"/>	<hr style="border-top: 3px double black;"/>

Toelichting

Binnen de overige bedrijfskosten is in totaal €186K verdeeld over de verschillende kostensoorten verantwoord aan vanuit de fee toegerekende bedrijfskosten. In 2015 werd €170K toegerekend.

Huisvestingskosten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Huurkosten	318.844	406.931
Gas, water en electra	106.902	135.345
Onderhouds- en schoonmaakkosten	182.675	189.846
Klein inventaris	11.722	17.806
Belastingen en heffingen	25.986	27.733
Beveiligingskosten	10.100	10.457
Kosten vrijwilligers pand	14.081	9.100
Overige huisvestingskosten	30.262	58.153
	<u>700.572</u>	<u>855.371</u>

Toelichting

De daling van de huisvestingskosten wordt verklaard vanuit het feit dat met ingang van 2016 een deel van de panden in Veens de financiële afrekening direct via de hoofdaannemer plaatsvindt.

Kantoorkosten

Automatiseringskosten	61.454	887
Telefoon, internet en portiekosten	6.499	16.026
Drukwerk	20.211	16.606
Kantoorbenodigdheden	19.552	12.661
Doorberekende kantoorkosten	41.937	-
	<u>149.653</u>	<u>46.180</u>

Toelichting

Onder de automatiseringskosten wordt het deel van de fee vanuit de Holding dat hierop betrekking verantwoord. Daarnaast zijn er in 2016 kosten gemaakt in het kader van de voorbereiding van de uitvoering van de WMO voor de gemeente Kaag en Braassem

Activiteitenkosten

Collectieve voorzieningen	1.446.212	1.481.536
Activiteitsgelden	367.040	390.275
Inkoop horeca	181.183	186.438
	<u>1.994.435</u>	<u>2.058.249</u>

Verkoopkosten

Public relations	27.653	32.122
	<u>27.653</u>	<u>32.122</u>

	2016	2015
	€	€
<i>Algemene kosten</i>		
Advies- en juridische kosten	86.926	44.757
Bestuurskosten	5.454	671
Accountantskosten	8.250	39.000
Verzekeringen	6.194	5.053
Abonnementen en contributies	5.390	4.178
Overige algemene kosten	188.497	66.838
	300.711	160.497

Toelichting

Onder de overige algemene kosten wordt in 2016 het deel van de fee vanuit de Holding dat hierop betrekking verantwoord. Samen met de organisatiekosten die gemaakt zijn ter voorbereiding van de uitvoering van de WMO voor de gemeente Kaag en Braassem per 2017 is dit de verklaring voor de toename ten opzichte van 2015.

Financiële baten en lasten

Rentelasten en soortgelijke kosten

Overige financiële baten en lasten	3.828-	599-
	3.828-	599-

Transacties verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

OVERIGE TOELICHTINGEN

Verantwoording 2016 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Participe Projecten van toepassing zijnde regelgeving:

- Wet van 15 november 2012, houdende regels inzake de normering van bezoldigingen van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector);
- Besluit van 6 december 2012 tot uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Uitvoeringsbesluit WNT);
- Besluit van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 18 december 2015, nr. 2015-0000734306, houdende vaststelling van beleidsregels inzake de toepassing van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector met ingang van 1 januari 2016 (Beleidsregels WNT 2016);
- Regeling van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 26 november 2015, kenmerk 871639-144249-MEVA, houdende vaststelling van wijze waarop de bezoldigingsmaxima voor topfunctionarissen bij instellingen op het terrein van de zorg en de jeugdhulp worden vastgesteld (Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp).

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Participe Projecten is € 179.000 (het algemene WNT-maximum). Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen in €

Funcctiegegevens	Bestuurder	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	-	1/1 - 31/10
Omvang dienstverband (in fte)	1,0		0,98
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee	nee
Individueel WNT-maximum	179.000	179.000	179.000
Beloning	PM	-	69.570
Belastbare onkostenvergoedingen	PM	-	2.911
Beloning betaalbaar op termijn	PM	-	6.519
<i>Subtotaal</i>	<i>PM</i>	-	<i>79.000</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	PM	-	-
Totaal bezoldiging 2016	PM	-	79.000

Gegevens 2015

Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 30/09	1/11 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	0,22
Beloning	PM	59.667	2.536
Belastbare onkostenvergoedingen	PM	5.676	273
Beloning betaalbaar op termijn	PM	-	-
Totaal bezoldiging 2015	PM	65.343	2.809

De verloning van de bestuurder van Stichting Participe Projecten en de leden van de Raad van Toezicht vinden plaats bij Stichting Participe Holding.

Er zijn in 2016 geen leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking.

Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2016 voor Stichting Participe Projecten is betrokken in de geconsolideerde jaarrekening 2016 van Stichting Participe Holding.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die een nieuw licht werpen op de feitelijke situatie per balansdatum dan wel van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

Vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening

De jaarrekening 2016 is door de Raad van Bestuur vastgesteld in de vergadering van 29 maart 2017.

De jaarrekening 2016 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd in de vergadering van 29 maart 2017.

Ondertekening door bestuurder en toezichthouders

W. Draaisma
Bestuurder Stichting Participe Projecten

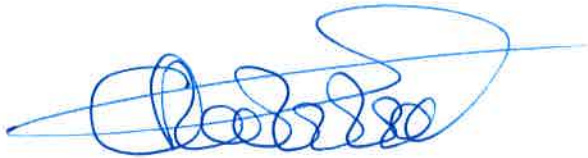
C. de Best
Voorzitter Raad van Toezicht

D.M.G.M. van Ravesteyn
Lid Raad van Toezicht

A.J.P. van Holsteijn
Lid Raad van Toezicht

C. Aponno Kootstra
Vice-voorzitter Raad van Toezicht

A.W.J. Ros
Lid Raad van Toezicht

F.A.M. Ponsioen
Lid Raad van Toezicht

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling resultaatbestemming

Er is geen statutaire regeling betreffende de resultaatbestemming.

Resultaatbestemming 2016

Na goedkeuring door de Raad van Toezicht is het resultaat over 2016 als volgt verdeeld:

	€
Toegevoegd aan de algemene reserve	3.095
Onttrokken aan de bestemmingsreserve	-
	<hr/>
	3.095
	<hr/> <hr/>

Nevenvestigingen

Stichting Participe Projecten heeft geen nevenvestigingen.

Controleverklaring

De controleverklaring bij de jaarrekening 2016 is opgenomen op de volgende pagina.

CONTROLEVERKLARING 2016

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 31 maart 2017

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Participe Projecten

VERKLARING OVER DE IN HET JAARRAPPORT OPGENOMEN JAARREKENING 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Participe Projecten te Alphen aan den Rijn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Participe Projecten op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met RJ 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2016 na resultaatbestemming
2. De staat van baten en lasten over 2016
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Participe Projecten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 133.040. De materialiteit is gebaseerd op 2,54% van de opbrengsten. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met u overeengekomen dat wij de raad van bestuur en raad van toezicht tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 6.652 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARRAPPORT OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- Het verslag van de raad van toezicht
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- Alle informatie bevat die op grond van RJ 640 organisaties zonder winststreven is vereist

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ 640 organisaties zonder winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Naast de controleverklaring bij de jaarrekening, geven wij tevens diverse controleverklaringen en assurance-rapportages af ten behoeve van uw subsidieverstrekkers. Wij stellen bij deze controles en onderzoeken vast dat voldaan is aan de van toepassing zijnde subsidievoorwaarden. Deze controles en onderzoeken zijn gelijktijdig met de jaarrekeningcontrole uitgevoerd en afgerond. Vanuit deze controles en onderzoeken volgen geen bevindingen die invloed hebben op de strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2016.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT, de ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 31 maart 2017

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. J.A. Walhout RA